

Latweeschu Awises.

Nr. 16.

Zettortdeenâ 17. April.

1858.

Sluddinaschanas.

I.

Tadeht la teem Kreewu-tizzigeem kas us Jerusalem eet fweeschumâ, tur naw ne laseretâs, ne dakteru, ne apgahdaschanas-nammu, tâ kâ gan irr teem kas no zittas tizzibas turpu eet, tad muhsu Kungs un Keisers, lai arri teem Kreewu-tizzigeem tabdus apgahdaschanas-nammus warretu zelt, wisdaugstaki wehlejis, la Pelterburgâ Admiralitetes nammâ ta jubras-sugga Kummissariate dahwanas us tam warr fanent, par to Awises rehkinumu dohs. Scho nandu eedohs Kreewu dampfluggu un andeles-beedribai, kas usnehmusees bes maffas ar scho Kreewu-tizzibas apgahdaschanas-nammu zelschann darbotees.

Kambarjunluris J. A. Jakowlews par pirmo dahwanu 3000 rubelus irr dewis. Kursemmes zeen. Gubernatera fungs us Ministera grahmata no 12 Merza f. g. Nr. 38 scho lectu isfluddinadams usaizina pee tam par paligu. Pilsata- un lauku-palizejahm irr usdohts, tabs atnestas dahwanas fanent un to wahrdu-rulli par gaddu nosuhtigt pee zeen. Gubernatera funga. Zelgamâ 4 April 1858.

II.

Pamahzischana kas jadarra, lai lohpu-sehrga ne ispleeschahs.

Kreewu walsts liklumu grahmata tais likiumôs preefsch daktera teefahm II. grahmata 6tâ nodakkâ irr tahda pamahzischana.

Artifels 1292. Kad zekahs lippiga lohpu sehrga, tad, pirms ne kâ Gubernements waldischana pawehleschanas isdohd, kas jadarra lai sehrga ne ispleeschahs, buhs tuhdat tâ darriht, kâ scheitan tohp mahzihst:

1. Lihds la lohps fasirdstis, kur jadohma ka ta flimmiba lippiga warretu buht, buhs to faslimmufchu lohpu no wesseleem lohpeem tuhdat atschkirt. Pawissam derrigs irr, kad sehrgas zekahs, lohpus ne mas ne dsibt us gannibahm, bet mahjâs paturrecht un us to raudsibt, lai teem bariiba labba un stakli tihri buhtu. Ja rahdahs ne-isdarrams lohpu pulku mahjâs isturreht, tad sunams tee lohpi dsennami us gannibahm; bet tad us to jaranga un jafarga lai tee ne nabf us zekkeem, pa furreem zitti fawus lohpus mehds dsibt, un ne buhs tohs dsibt muflainâs weetas us gannibahm, un buhs winnus fargabt no tahdahm weetahm, par furreem lohpu fupfschi fawus fapirktus lohpus andeles labbad dsennu. Tapehz tahdas mahjas kur lohpu-sehrga zehlufoes, ne buhs tais deenas kad fupfschi fawus lohpus mehds dsibt, lohpus laist us gannibahm, bet ifweenam fainneefam buhs paturrecht par scho laiku lohpus mahjâs. Tapat ne warr walku laut, lai fwefschi lohpi staigatu pa mahju pagalmjeem, jeb ar mahju lohpeem kohpâ gannibas gannitohs.

2. Wassaras laikâ buhs attablâs weetas dahrsus no fahrtim woi no schaggaru schohgeem eetaischt un tohs fapirguschus lohpus eelsh scheem dahrseem turreht; tam gannam, jeb kam ta usraudsischana par lohpeem usdohda, ne buhs flehpt, kad nomanna kahdu lohpu no teem wesseleem fapirguschu, bet tam buhs to faslimmufchu lohpu dsibt tuhdat us to preefsch teem flimmeem lohpeem eetaischtu dahrsu. Turpretti ruddeni un seemas laikâ irr preefsch teem flimmeem lohpeem ihpafchi pajumti un stakli ja-eetaisa.

3. Preefsch lohpu pahrdohschanas buhs ihpafschem platscheem buht un schee attablu no sahdscheem eetaisfami, tâ ka mahju lohpi tohs ne lehti ne warr aisfneeqt. Schi eetaisfischana us to derr, lai flimmiba ne ispleeschahs.

4. Ganneem un lohpu lohpejeem ne pawissam ne buhs dohtees us tahdahm weetahm kur lohpu sehrga kahjena paliffusi. Tapat teem eedfshwotajeem kurzu lohpi weffeli, irr stipri aislegts no tahdahm weetahm kur sehrga irr, nedf fleppeni, nedf ar zittu sinu pierst: galku, peenu, fweestu, ahdas, nekafsetus taukus jeb zittas tahdas leetas ees-andeleht un us pahrdohschanu atwest mahjâs, jeb us turren kur wehl lihds tam brihscham lohpi irr weffeli.

5. Kas pee fastimmuschä lohya kant labdä wihse vedubrees, tas ne drihst pee weffeleem lohpeem eet, pirms ne fa winsch sawu apgebrbu mainijis un rohkas masgajis, papreetsch eelsch fahrma, tad etikli jeb stahbofschä peeniä. Bet tabs isgebrbtas drabnas buhs ismasgabt, jeb deen un nakti appafsch klaijas debbes gaisä iswehdinabt; bet wifslabbal irr pee flimmu lohpu aplobspchanas ibpafschus kohpejus peelift. Tahdu lohpu kohpeju drabnas, kad fehrqa beigusees, buhs 2 neddekas appafsch klaijas debbes wehdinabt.

6. To nosprahguschu gohwju lohpu buhs us ratteem ar aisjubgtu sirgu aiswest probjam, bet us to buhs usmannigi raudsiht fa no sprahguschu lohya meefahm ne ispill drehgnumis us zella, un buhs fargatees, sprahguschu lohya meefas aisfabrt ar pliffahm rohfahm.

7. Sprahguscham lohpyam ne buhs taggus neds naggus nolaut, neds abdu nodibrabt.

8. Sprahguschu lohpu meefas buhs cerakt dsklās dobbes attabtu no zilwefu dschwofteem un lohpu gannibahm. Tahdas dobbes derr taisht klaijä laukā labbal, ne fa meschā, jo schein wilfi un lappas warretu dobbi atplehst un fehrqu no jauna isplattibt. Us lauka warr tuhda redseht un iswalteht, ja kas dobbi sabtu wallā kassibt.

9. Smittis un semmi, fo us lohpu meefahm dohbē mett wirju, irr stipri jafastampe un jafabidde.

10. Lai waffaras laikā zaur muschahm, kas papreetsch pee flimma lohya bijuschas us weffeleem lohpeem usmet tabs, flimmiba ne warretu isplattitees, tad irr waijadstgs tohs weffelus lohpus apsmehret ar tabschu degguti.

11. Sirgu leetas fas us flimmeem sirgeem bijuschas ne warr bruhseht, pirms tabs derrigi ismasgatas eelsch fahrma un sablitā uhdeni, tad labbi iswehdinatas un ar tabschu degguti eesmebretas.

12. Sweschineekeem, reistueekeem un zella-wihreem par drohschitu, buhs par wiffu to laiku kamehr lohpu-fehrqa naw mittejusees, cetaisht ibpafschu zellu ar lihsumu ap to fehrgas weetu, un buhs wezzu zellu aiszeetinabt, woi ar semmebm usmestu walli, jeb ar dsklu grabwi.

13. Buhs aisfargabt lai funni, fakki, neds zitti mahju lohpi ne fanahktu kohpā ar fahrguschu lohpeem un fa tee winnu frittuschas meefas ne aisteek.

14. Sprahguschu lohpu gabnas täpat winnu pakaischi un fuhdi irr ja-aprobt semmē, un ja tas ne warr notift, tad buhs tohs fadestnabt.

15. Sehrgas laikā buhs turweht tohs weffelus lohpus un täpat arri tohs fastimmuschus, plafschās ruhmes; kuh-tis un stakās buhs daudfreis eelschā celaisht garrainus no ettiā un stahba dsebreena fo us sakarfetu keegeli jeb afmini nselej; lohpus buhs daudfreis ar skrabyehm skrabyeht jeb ar salmeem norihweht. Ar pa-eglehm un fuhdeem kwehpi-nabt ne derr ne neeku, un irr bailiga leeta ar ugguni staisgabt pa stakkeem.

16. Barriba, traufi, strikki un zittas leetas kas stahwejuschas kuh-tis pee flimmeem lohpeem, ne irr ne buht wairs bruhsejamas.

17. Kad nifnas libpamas fehrgas plohsahs, lohpu-mehris, leefas-fehrqa, plauschu-flimmibas un t. j. pr. tad par wiffu to fehrgas laiku buhs doht teem weffeleem lohpeem waffaras laika saktu sabli un seemas laikā feenu, kas oplazginahs ar siltu uhdeni. Barribai un dsehrenam buhs ildeenas peelift sabli laht, un barribas dalku ma-finabt.

18. Wehl ibpafchi buhs teem weffeleem lohpeem faulaku jeb narizzi ewillft. Saulaku jeb narizzi ewell ar leelu addatu eelsch furras ewerr auklinu jeb pihniti no kannepejeem jeb no sirgu krehyehm, kas ar elji papreetsch ja-apsmehre. Scho auklinu buhs daudf reis par deenu pawillft, lai no ta duhruma pubschni nahf ahra.

19. Wiffu zittu kas darrams buhs darriht tā fa dakteri un lohpu-ahesti wamabza un winnu padohmam buhs wif-fas leetas klausibt un fur waijadstgs winneem paligu doht us to, lai fehrqa mittejabe. (Turplifam wairaf).

Muischn = sinnas.

Wchterburga. Us pascha luhguschanu muhsu Keisers Ministeru Korowu un winna palihgu Wjasemski no ammata schehligi aflaidis un winna weeta Kowaliewski nu par Ministeru eezehlis. Muhsu Keisers pawehlejis isfluddinabt, fa Widsemmes muischneeki dewuschu 1 tuhst. rubl. f., Kursemmes muischneeki 1 tuhst., Jygaunu = semmes

muischneeki 500 rubl., Rihgas beerfes-kaupmanni 1 tuhst. rubl. arri Rihgas Kreemu kaupmanni 1091 rubl. dewuschu, lai taifa Sewastopelē Deewa nammu par peeminneschana teem, kas tur karrā frittuschu.

Kaukasus kaluds, 28tä Webruari Generals Jewdokimows ar 14 batallohehm, 10 leeleem gabbaleem un kahdeem 7 jahtneeku rotehm panehmis leelo Dargas kalnu, 6 tuhst. pehdas augstu, un

nu iszehrt zellus, jo no fchi kalna Kreewi nu warr dohteēs us kurren pussi griibb.

Sweizeru semmè, Boden-esarà lahdi nab-baga sweineeki tahdu leelu lohmu iswillkufchi, ka schos laikos naw ne redsehts ne dsirdehts. Iswillkufchi ar weenu tihllu 30 tuhlfstoschus mahrginus brangu siwju. Scho baggatu lohmu tuhdat isdewufchi par 3 tuhlfstosch. rubl. kap. naud. — Patš esmu redsejis, kà Kursemmè Willgahles esarà, — nu buhs lahdi 13 gaddi — appakfch leddus sweijodami ar weenu tihllu iswille 1200 brangus breschus (plaudus, schkistus). Tillo iswillkufchi, sweineeki kustu sawà preekschà mettufchi kritte us zelkeem un zeppuri nonehmufchi, skaitija: „Muhfu tehws deb-besis,“ ar affarahm tam kungam pateikdami par tahdu schehlastibas dahwanu.

Korintè arween wehl un jo nifnaki semmes appakfchà ruhž un duhž un sperr tà, ka ir teem nab-bageem, kas taggad teltis un masās buhdinās mahjo jabehg prohjam, jo atkal leels kalna gabbals noluhfīs un us to nelaimigo pilfatu kritiis.

Turku semme. Kristigi laudis taiš Gubernementis garr Dohnawu par dauds apspeesti un is-pohstili no Turkeem, fuhtijufchi wihrus pee Turku Keisera luhgtees schehlastibu un atpestifchanu, jo Turku teefas ne buht un ne neeka ne behda par teem jauneem liffumeem, kas Turku Keiseram pehž ta Parises meera-spreeduma sawcem kristigeem appakfch-neekem par labbu un par atweeglinafchanu bij jadohd. Turprettim Turki par to nifni, wehl jo geuhti teem darroht. Turku Keisers scheem wihreem gan fohlijis luhgfschanu klausihht, bet tam ne effoht ne tik dauds spehla sawaldihht sawus Turku teefas un kungus! Dee darra kà tihl un neschehligi tohs Kristus tizzigūs apspeesch un mohza.

India. Luknowi Gulerderi nu panehmufchi; 50 tuhlfst. dumpineeki isbehgufchi, 2 tuhlfstoschi no-kauti un 117 leeli gabbali panemti. Nu zerre to dumpi ahtri sawaldihht un beigť.

Amerika. Mejikas un Wenezuelas, arri Tschiles brihwwalstis dumpis ne griibb beigtees un karro tautas brahki weens prett ohtru; jo katrs griibb buht par pawehletaju un zeltees par waldineeku un

neweens ne griibb gohdigi un ustizzigi klausihht. Tà deemschehl eet, kur naw ne stipras ne gohdigas waldifchanas. Zil muhsu semmes laimigas, ka tahdas breefmas ne sinnam. Lai Deews ifkatru no tam pasarga.

S—3.

Zorullo.

Kahdu fesch deenu zellu us walfar pussi atstahhts no Mejikas pilfata (eefsch Amerikas) bija Walladolides Gubernementi semmes gabbals brihnum auglign, un pilnam tur kohpe rihfu, Bananes un Turku kweeschus. Pahrliekam mihliga un jauka dsihwofschana tur bija, faulite filta, nekahds falnumš, juhra pa kahdahm 40 juhdschm nohst, un fchis semmes strehkis gandrihs pufstreschu tuhlfstoschu pehdu augstaks ne kà juhra, jaw pa gaddu simteneem redseja itt pulku eedfihwotaju, kas dsihwoja tur ittin drohfschi un meerigi, jo arri ne no semmes trihzefschanahm ne no ugguns kalneem tur neko ne bija ne mannijis ne redsejis. Jo leelas tapelž bija isbailes teem laudim tur, kad Zuhni mehneji (nu drihs buhs simts gaddi) dsirdeja appakfch semmes breefmigu ruhfschanu, un fchi pastahweja pa deenahm, pa neddekahm un tad gallà walitte par wisfbreefmigu semmes trihzefschanu, kas pastahweja pilnu diwi mehneschu laikà. Septembra mehnescha eefahkumà semme apmeerinajahš, un tee bailigi eedfihwotaji nehmahs atkal drohfschas firdis; bet nakti no 28ta us 29tu fcha mehnescha deenu semme fahže atkal fchaubitees ka ar jaunahm dufmahm un leels plats semmes strehkis, sawà isplatumà gandrihs trihs juhdsu garsch un tikpat plats, fahže zeltees us augfchu un uspampa itt kà mihkla ko raugs uspuhfsch kà puhfli, un atrahwahs no semmes wisaplahrt tà, kà nu bija pa 40 lihds 50 pehdu augstaks, un skaidri warreja redseht tahš lahrtas kas semmei weenai appakfch ohtras, un zehlahs arween kà welwe lihds pee fimts pehdu augstumà, un garra un platta pa waitak ne diwi juhdschm.

No teem kalneem tuwumà tee zilweki, kas bija behgufchi nohst no ta breefmu gabbala, — redseja fcha brihnuma breefmas, un wiffcem firdis tà bija

isbailu pilnas, kà trihšdesmits gaddu pehjat wiini wehl stahstija no ta kas bija notizzis, itt kà buhtu waffar deenà notizzees.

Semme tà neganti uspampusi us augšchu gabje eefsch wilneem itt kà juhza kur auka plohsahs. Zinni (pohpes) 10 lihds 20 pehdu augsti va tuhstoscheem zehlahs un fakritte, bet gallà pampums widdà fatruhke, un pilnam pa kahdu juhdsu garumà un plattumà redseja duhmus, leesmas, afminus kà farkan deggošchas dselses gabbalus un pelnus uskappjam daudš tuhstoschu pehdu us augšchu; semme ussprahdse leelà gabbalà, un schkirbà jeb plihšumà kas gabje schkehrscham zauri zaur wiifu to augstu pampumu, pazehlahs fešchi kalni weens paffat ohtru, un stary scheem pazehlahs pamaggam tas ugguns kalns, ko taggad fauz Jorullo, wiifu-augštais, un lihds tuhstosch un diwi simts pehdu pah to zittu semmes laudsi, tad nu pawiffam 16 simts lihds 17 simts pehdu pah to klaijumu, ko laudis nu lammaja par taunu semmi.

No scha laika lihds nahkoscha gadda gallu ugguns kalns arween neganti darbojahs, gabje us augšchu iswendams afminu gabbalus, fahrnus un fakaušumus, un no scheem sewim fataisija kà zepuri, tad pamaggam paliffe jo meerigs, bet ne pawiffam, jo wehl arween winšch iswemj duhmus un garrainus, jebchu no pirmas fahšchanas lihds

taggad gandrihs simts gaddu pagahjuschi. Bet tas labbi, ka schis breefniigs flurstens waffam, jo kad paliktu zeets, un scheem duhmeem un garraineem ne buhtu zits zefsch par ko warretu tapt abra, tad gan atkal semme uspamptu tur, un jaunās semmes trihžschanas paliktu pohstidamas.

Woi te ne nahf lassitajam atminnà tee wahrdi, kas Dahdida dseefmās (ds. 104, 32. 97. 5) fakka: kad tas Kungs aiskar tohs kaluus, tad tee kuhj, un kalni iskuhst kà waffs ta Kunga preefchà, un kà Jhjabà grahamatà lassijis (9, 5): „Winšch pahzest kalnus us zittu weetu, ka to ne warr nomaniht, ko winšch eefsch sawas dusmibas apgahsch?“ Tomehr par preeku arri zaur Praweetu Gajafu tas Kungs fakka us ta kas wiinu bihstahs (54, 10): „Kalni atkaphsees un pakalni schaubisees, bet manna schehlafstiba no teem ne atkaphsees un ta derriba manna meera ne schaubisees, fakka tas Kungs tawš Apschelotajs. H. R—U.

Smeeflu stafs.

Woi dsirdi, jautaja garrsohbs kahdu wezzu Schihdu, — kà Pohtusemmè allasch lihds ar Schihdu mehdi pakahrt juhku. Teefa gan, atbildeja Schihds; tad ta laime, ka mehš abbi reisè ne efšam Pohtu semmè. Rn—m.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgà tai 12. Aprili un Leepajà tai 5. Aprili 1858 gadda.

M a l f a j a p a r:	Rihgà.		Leepajà.		M a l f a j a p a r:	Rihgà.		Leepajà.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Eschetw. (1 pubru) rudsu . 175 —	1	80	1	90	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses . . .	—	85	—	90
1/3 " (1 ") kweefchu 240 —	2	60	3	—	1/2 " (20 ") tabaka . . .	1	85	1	40
1/3 " (1 ") meefchu 170 —	1	90	1	80	1/2 " (20 ") schlihtu appinu . . .	—	—	1	80
1/3 " (1 ") ausu . 115 —	1	20	1	—	1/2 " (20 ") schah. zuhku gall. . .	2	20	2	20
1/3 " (1 ") sirau 200 —	2	50	1	80	1/2 " (20 ") frohna linnu . . .	1	85	1	80
1/3 " (1 ") rupju rudsu mit. . .	1	70	1	85	1/2 " (20 ") bracka linnu . . .	1	25	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu 225 —	2	40	2	60	1 muzzu linnu fehllu . . . 5,00 lihds	8	—	7	—
1/3 " (1 ") " kweefchu mil. . .	3	40	3	50	1 " filtu . . . 14,50 —	14	75	11	—
1/3 " (1 ") meefchu putrain. . .	2	25	—	—	10 puddu farkanas fahls . . .	4	85	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena . . .	3	50	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	4	85	4	60
1/2 " (20 mahrz.) kweesta 400 —	4	20	4	—	10 " smalkas " . . .	4	80	4	—

Leepajà lihds 5tam Aprilim d. atnabf.: 28 fuggi un isgabj. 13. Rihgà lihds 5tam Aprilim atnabf.: 8. fuggi.

B r i h w d r i f f e h t.

No jubrmallās-gubernements augstas waldschanas ruffes: Oberlehrer G. Blaesé, Jenfor. Jelgawā, tai 15. Aprili 1858.

Uwifchu

Basnizas

Nr. 16.



peeliffums.

finnas.

1858.

Bolanga irr mafs, bet itt jauks pilfatinfch pafchâ juhrmallâ ne tahtu no Bruhschu rohbescheem. Dafch praktes weddejs kaxxa laikâ to buhs daschu labbu reiji fwilypodams — peetikke ir raudajoht — zaurbrauzis us Klaipehdu braukdams. Schis pilfatinfch zittu reiji pee Kaunes Gubernements peederreja, bet taggad peefchkirts pee Kursemmes Gubernements, Grohbinas aprinka, fur wairak Schihdi un Leifchi dshwo, ne kâ Luttera tizzigi. Tadeht tai arri naw neweena Luttera basniza. Balangas Lutteru eedfihwotaji turrahs pee Ruzzawas draudfes pee Swentes basnizas, 12 werstes no Balangas; bet Kattofu basniza tur irr gan labba prahwa, kam Aprika mehnefi Leepajas teizams ehrgetu taifitajs, Herrmannâ kungs, ittin jaunâs ehrgeles ar 9 balsim (registereem) uszehle. Gffoht brangi flannigas ar paukahm, zimbelehm u. t. j. p. isgresnotas ehrgeles, kas gan warroht meisteri usflaweht, un malfajoht 700 rubetus fudraba. G. F. S.

Zelgawa. Peeltajâ Merzi palikke 25 gaddi ka ta Kunga schehlastiba manni aizinajufe par fawu kalpu un eezehlufe fw. mahzitaja ammatâ. Scho seem firgu ar kallu, biju flims un tadeht no flummiis, — bet manna mihta pilfata draudse to deen manni eepreezinaja ar wiffadu mihlestibas parahdischanu un pawaddijam fawu f. ammatâ kâ hju deenu ar faweem mihteem basnizas pehrminderem un basnizas kalpeem gan ar Deewa luhgshanam, gan par draudfes un fw. leetahm farunnadamees, gan maltitê kâ draugi preezadamees. Ta man bij itt jauka preeka un pateizibas deena. Bet nu atkal aiswinna fwehtdeenâ, 6tâ Juli, bij man fudraba kâhsas, t. i. 25 gaddi ka Deews wehlejis ar fawu laulatu feewu jaukâ beedribâ laimigi nodfihwoht. Irr gan deena, fur tam Kungam gohds jadohd un japreezajahs, ka til schehligi

parahdijees un nabbaga grehzigam zilwekam til dauds labba darrijs pee meefas un dwehfeles, pee namma, behrneem un dshwes, wairak ne kâ spehju pateikt un isteikt tam Kungam par gohdu. Jaw to wakkaru preefch tam pafcha behrni, raddi un draugi wiffadu preeku un mihlestibu mums bij parahdijufchi. Bet nu fwehtdeenâs rihtâ agri atmohdohs, jo fwehta dseefma us 4 balsim jauki dseedata muhs mohdinaja. Steidsamees no gultas, redsam wiffas istabas kauschu pilnas, baggati pufchfotas ar meijahm, lepnahm pulkehlm, fakkuma wihjahm un fwezzehm; kohra dseedataji dseed us 4 balsim dseefmu no zeetuma - ffohlmeistera farakfitu. Draudfes lohzeffi un basnizas pehrminderi ar dseedatajeem usnemmm atkal fw. dseefmu no kestera farakfitu. Ar kustinatu firdi nu dseedajam weenâ muttê un rihta paharus noturrejuschi un mihligus wahrds fanehmufchi, ko kahds draudfes wahrda fweiznadams us mums runnaja, mehâ tad Deewu flawedami pateizam tam Kungu Kungam, kas fawam nabbaga kalpam dahwinajis tahdu draudfes mihlestibu, ko ne muhscham ne warreju pelnitees. Luhgdams luhdsu, lai fawu fw. Garru dohd par paligu ustizzigi winna wihna kalnâ strahdaht un firdis lohziht us to Kungu un melleht winna Pestifchanu. Preezigi pateizu draudsei. Ar to fchi flaidri israhdoht fawu Kristus mihlestibu. Jo tam kalpam ta draudse tã jaw nedarrihs, ja ta winna kungu, furra wahrda tas darbojahs, no firds ne miht un ne gohdina. Tas man par leelu preeku, jo no tam redsams, ka fchi draudse arri ne truhft augligas semmes, fur ta fw. fehkka, tas wahrds no Kristus mihlestibas un schehlastibas, ko winsch leel isfeht, weetahm dihgst un auglus audfina. Kristus kalpam, kam ar dadfcheem un ehrlfchkeem druwâ deefgan japuhlejahs, labbus auglus redsoht, fwehts

precks firði zeffotees un ihsta luste. ar sw. Garra paligu jo firsnigi darbotees tam Kungam par gohdu. Lai tas Kungē schehligi us to palihdi. — Arri wiffadas mihlestibas dahwanas, ir itt jauka sudraba dahwana, us to nabbaga lauschu rohlas fa-wu graffiti bij mettuschas, israhdijsa ko mihlestiba spehji darriht.

Basnizai fahloht atnahze kahdi draudses lohzehti un muhs ar faweem kashu weeseem nowedde basniza. Deewa nams bij lauschu peebahsts un eekschā wiffa ta leela basniza ar meijahm, pukku wihjahm, krohnischeem un swezzehm isgreifnota, ka gangi, kanzele un altaris mirdse jaukumā. Spreddiki teizam par 7tas swehtdeenas p. waff. sw. atsw. Ewangeliumu un preezigā garra usteizam ta Kunga gohdu, spehku un schehlastibu ko winsch tobrihdi parahdijis pee teem 4000 isfalkuscheem tuknesi un ko wehl taggad parahda pee wiffaem kas isfalkuschi un flahpst pehz Deewa walstibas un winna taifnibas, arri zil brihnischiki winsch wehl iflatru barro — ir man fawu nabbaga kalpu tais 25 nodsihwotos gaddos firdechehligi pabarrojis ar wiffadu labbumu gan ammatā, gan laulibā, gan nammā un dsihwē. Tad wehl swehti apfohljamees, lai ir mehs ne ischkehrdam bet ir fewim salaffam 7 kurwus ar swehtahm druslahm no ta Kunga Kristus schehlastibas dahwanahm. — Basnizu beidsiht ar fawu laulatu draudseni pee altara zekdos mettuschees zits Deewa kalps firsnigi par mums altara preekschā noluhse Deewu, tam Kungam pateize un muhs ar wiffu draudsi apfwehtija ar swehtischanas wahrdeem.

Tā ar fawu Jelgawas draudsi scho deenu swinnejuschu un fawas firdis stiprinajuschu eeksch Kristus mihlestibas un no jauna apfohljuschees fawu tizzibu wairoht un zaur to tizzibu eeksch ta Deewa Dehla palikt par pestiteem laudim, kas buhtu Deewa mantineeki un Kristus lihds mantineeki, — mehs mahjās nu to deenu pawaddijam fawu behrmu, raddu un draugu pulkā no wiffas firde preezigi.

Bet kālabdd jums, mihl. Awischu lassitajeem, to esmu isteizis? Woi fawu paschu gohdu melle-dams? Ja kahds tā dohmatu, tad skaidri falku — tas mannu firði ne buht ne pasihst. Sinnu gan, ne truhls ir tahdu kas tā gan teiks, jo ir tahdi

dasehlahrt mannim jaw usgabjuschu, kas mannu prahtu un firði nesinnadami, welki dusmodamees man kā ar nuhju laiduschu par galwu un wiffadi spihetejuschu. Bet kas par to. To allasch esmu peenehmis itt kā to Satana engeli, kas manni ar duhrehm fitt, lai es augsti ne turrohs nekahdā leetā, bet pasemmigu prahtu allasch turru un no firde falku: es esmu tas wiffasafalais, es nekās ne esmu, kā nabbaga grehzeekls! To leezinaju preeksch Deewa un preeksch zilwekeem zaur to tizzibu eeksch Jesus Kristus. To ne apnihkstu fluddinaht few pascham papreeksch un ir wiffaem zitteem. Sche mannu preeku tamdeht jums isteizis, ka fawus Awischu lassitajus turru kā fawus raddus un draugus, kurreem firde labpraht isteiz fawas behdas tiklabb kā fawu preeku sinnadams, ka juhs preezajtees ar preezigeem, raudait ar raudadameem. To esmu isteizis fawai mihlai draudsei par pateizibu un gohdu, kas to gan pelnijuse rahdidama, ka ta mihle to preezas-wahrdu no Kristus un tadeht arri to, kas tai scho wiffaleelaku wahrdu fluddina. No firde par to apfohlohs, ka luhguschus allasch to Kungu luhguschu, lai apschelohjabs un padarra fawu wahju kalpu par tahdu, kas ne buhtu atmettams preeksch winna waiga, bet paliktu par ustizzigu strahdneeku winna wihna kalnā zaur to tizzibu eeksch ta Deewa Dehla Jesus Kristus. Amen.

S—3.

Par Luttera peeminnas stabbu Wormsē.

Luttera peeminnas stabba Kommissione Wormsē 1/10 tā Juli 1858 islaiduse grahmatu, kas dewejeem mihligi pateidama par tahm dahwanahm skaidri isstahsta zil un no kurrenes tahs dahwanas atfuh-titas. Beidsamā weerendefā gaddā dahwinati 26 tuhst. 914 Reines gulschi (1 Reines guld. taggad irr lihds ar 62 kap sudr). Kad norehkina 2178 R. guld. kas bij ja-isdohd par drikkeschānu 2c. 2c. 2c. tad lihds schim pawiffam irr fanahkuschu: 93 tuhst. 447 R. gul. jeb muhsu naudā rehkinahsts, kahdi 53 tuhst. sudr. rubeli. — No Wahjsemmes walstim 72 tuhst 539 R. guld. famesti; no Belgias, Dahnu, Enlenderu, Sprantschu, Schweizeru, Sweedru un Turku semmes, no Ollantes,

Italias, Spanjeru semmes, Islantes fallas, Brasiliass un Amerikas pawissam 8404 R. gul.; no Kreewusemmes 6415 R. guld. Pee scheem wehl naw peeskaititas tahs dahwanas, kas us muhsu Latweeschu draugu beedribas luhgschanu Awischu Nr. 19, 9 Merzi 1858, no mihteem Awischu lasfitajeem famestas. Pee Schulza mahzitaja tiklai 3 draudses no Widsemmes un 3 draudses no Leischeem (pawissam 24 rubl.) atfubtijuschas — zittas Widsemmes draudses effoht sawam zeen General Superdentam nosubtijuschas. No 51 Kursemmes draudsehm pee man atnahkuschu lihds scho deenu 25 Juhli pawissam: 638 rubl. 8 kap., tas irr pawissam 662 rubl. 8 kap. No scheem us Bahzsemmi 19ta Juli jaw esmu nosubtijis: **1050 Reines gulshus**, tas irr muhsu naudâ: 651 rubl. 24 kap. sudr. Tas masums, kas wehl atlizzees, stahw un gaida, lai no tahm zittahm draudsehm wehl atnahk dahwanas, jo lihds 1mo Septemeri wehl warroht naudû us Wormsi nosubtiht. Scho siaru isdohdam teem zeen, Luttera draugeem, kas sawas dahwanas muhsu rohlahm ustizzejuschu, lai tee sinn, kâ ar scho leetu gahjis. Wormses Kommissioues rakstos no 10 Juli schee muhsu 1050 R. guld. naw peemineti tamdeht, ka tobrihd schi nauda wehl ne bij nogahjust us Wormsi.

Jelgawâ 25ta Juli 1858.

Schulz,

Latw. dr. beedribas wahrda.

Bahbele.

(Skattees Nr. 15).

Bet ko Deewa raksti mahza? Mahza, ka uhdens pluhdi un ugguns leesmas, ka karsch un bads, sehrgas un siffeni par sohdbibas rihkstehm ta Kunga rohkâ bihuschas, kas wissu walda, ar ko winsch peemelle un sohda, kad schelastibas laiks naw atsihts, kad winsch pagallam. Lassam, ka Israelitieri par sohdbibas rihkstehm bija Kananitereem, un atkal ka Bahbeles walsts laudis par tahdahm Deewa dusmbibas rihkstehm bijuschu dauds zittahm tautahm un pehdigi arri Israela behrneem, kad ar elka-deewu kalposchanu bija apgrehkojusches. Dee-

wa rohkâ weenai tautai ohtrai japaleet par to wesseru un sohbinu ar ko Deews tahs tautas, wirnu beedeewibas deht, fagrausch. Nabopalassars, Bahbeles Rehninsch ar Mehderu Rehninu Riassaru sabeedroees, Ninives skaisu, leelu, brangu pilfatu, un ar to Assireru walstibu, kas par wissahm ta leelaka bija, pehdigi isphostija. Nebukadnezar's Egipteru Rehninu Reku tohti nospeede. Moabiteri, Amoriteri un Edomiteri no Bahbeles spehla wissai tikke kalpinati un neschehligi uswarreti. Wissas schahs tautas bija tohti lepnas, affins-kahrigas un neschehligas! Arri Israela tauta, ko Deews no wissahm tautahm sewim par ihpafchu tautu bija islassijis, ka lai zaur to paschu, — kâ Deews Abraamam bij sohlijis — wissas zittas tautas tiktu swehtitas, arri Israela tauta no Bahbeles breefmigas warras tikke pahrmahzita. Senn jau praweeschi to bija papreefsch fluddinajuschu. Bet kas tizzeja! — Kad Israela behrni darrija, kas Deewam ne patikke, un ne mittejahs sawâ apgrehkochanâ ar elka-deewu kalposchanu, tad Deews ar elka-deewu kalpeem elka-Deewu kalpus sohdbija, dsehrejus ar dsehrejeem, lepnus ar lepneem, affins-kahrigus ar affins-kahrigeem, netizzigus ar netizzigeem pahrmahzija. Skaidri bija redsams, ka Deews Bahbeles walsts laudim warru bija dewis zittas tautas breefmigi woi sohdiht woi wissai isphostiht.

Bet Deews, pehz sawas sinnaaschanas, schai warrai arri gallu bija nospreedis, un Bahbele sawu gallu dauds ahtrak un breefmigak dabbuja, ne kâ kahds dohmajis. Bahbele sawu gallu tâ atradde, kâ praweets Jeremias pasluddinajis. Ahtrâ isphostischanâ Deews scho lepnibas, pahrgudribas un grehku pilnu tautu isphostija, un Bahbeli padarrija par kauschanas weetu.

Tas notikke tâ. Belsazers, Bahbeles wijs-pehdigais Rehninsch arri drohschâ pasaules prahtâ sawahm kahribahm padewahs, kâ ween sinnaja un gribbeja. Kores, (Zirus) Perseru Rehninsch, ar karsa-spehku prett Bahbeli nahze, bet Belsazers sawâ lepnibâ par to smejhahs! un arri tad wehl nekahdâ sinnâ ne apdohmajahs, kad Bahbeles stipri wihri leelâ kauschanâ bija kauti. Belsazers us saweem augsteem muhreem palahwahs un us saweem schkuch-

neem, fur maie us 20 gaddeem bija fakrahta. Lihds ar Belsazeru wissi laudis Bahbelē. Kores Rehninu apfmehe un sawas dserfchanas dšihres turreja, itt ka nekahds cenaidneeks ne buhtu ne redsams ne dširdams. Kores fmehejeem apfmeeschānu lahwe, bet ne apnizzis darbojahs fleppeni sawu padohmu gallā dšiht Bahbeli ar winnas ne-apdohmaschānu un leeku drohščhibu uswarreht. Ko tad isdohmajis scho warrenu pilfatu ar saweem ne-uswarrejameem muhreem tomehr sawā warrā dabuht? Kores ap wissu Bahbeles pilfatu sohti dšiku un plattu grahwi lifte israkt, ka winsch Ciwrates leelu uppi, kas ar leelu padohmu un gruhtu darbu zaur Bahbeles pilfatu bija zaur laista, warretu nolaišt.

Tannis weetas, fur schi stalta uppe Bahbelē bija elaišta, us winnas krašteem augsti muhri bija usmuhreti un warra wahrte lihds pat uhdens nolaišti, tā ka ne pawissam pilfatā ne warreja wifs eekluht. Tadeht Kores padohms bija, uppi nolaišt, lai tahs weetas paleel faufas, ka appafsch warra wahrteem, kas ween lihds uhdens, un ne wifs lihds uppes dibbena fneedsahs, sawu karra spehku Bahbelē warretu eewest. To winsch arri tai deenā, kad Bahbelē wissu Deewu fwehtkus turreja, isdarrija. Nomanidams ka wissa Bahbele no traklofchānas un dserfchānas apreibus gulleja, ka neweens ne bija, kas buhtu waktejis, tad winsch wehlā wakkarā to dambi, ko stary grahwja, ko bija israzzis, un stary Ciwrates uppes bija atstahjis, lifte israkt. Ar gahschānu uppe tai grahwji, ko lizzis israkt, un tai dšikkā widdā, fur ta uppe papreefch bija tezzejusi, notezzeja, un redsi! tahs weetas, fur tee warra wahrte bija, paliffe faufas un ar to ruhmes atklifahs appafsch teem wahrteem Bahbelē ee-eet. Kores ar sawu karra spehku muddigi ween pa schahm weetahm eelihdde, zittus wahrtus arri ne aieslehtgas atradde, ar steigfchānu steidsahs us paschu brangu Rehnina pilli, saldatus, kas tur wakti turreja, nokahwe, un pirmis ne ka Bahbeles eedfihwotaji

warreja apfertees, ka Kores paschā pilfēhtā effeht, jau Belsazers bija nokauts un breefsmiga ispohtifchāna ar ugguns leefmahm un sohbinu kaufschānu par wissu Bahbeli weldama wehlahs. Tā, weena paschā nakti, Bahbele tifle fadefsinata un ispohtifchāna! Weenā paschā nakti wissai Bahbeles walstei gals darrihts. Tas Kungs winnas elkoni bija faulaufjis, tai bija atmakfajis pehz winnas grehkeem, to „famaitadamu kalnu“ famaitajis un nowehlis.

Mihiti Awischu lassitaji! muhsu laikos dauds lep nibas! Gan muhsu tautas mihta mahte (gan Awises sewi par „tautas meitinu“ daschreis nosaufuschahs, bet labbak faufsim to par tautas mahti, jo mahtei labbak peekriht stahstifchāna un mahzifchāna —) mahzidama aplahrt staiga, isstahstidama un isfkaidrodama, kas weetu weetas noteek un wehrā leefams, kā Deews fwehtijis un sohdijs, zil pazeetigs bijis us atgreeschānu gaididams, bet: „pkaujama dauds un mas pkahweju.“ Matt. 9, 37.

Ko Bahbeles stahstijufchi, lai katrs fargahs no Bahbeles lepnibas, pahrgudribas un grehkeem, ar wahrdu fakloht: Lai pasauļe trakka norahsta stahw muhsu atfihfchānā. Kas pehz Deewa raksteem gudris, tas buhs pasemmigs un kluffā prahtā pazeetifees, jo winsch sinn, ka tas Kungs irr runnajtis: „man peederr ta atreeschāna, un tā atmakfāschāna.“ 5tā Mohsus grahm. 32tā nodakkā, 35tā gabbalinā. G. S. . . I

Dširksteles.

Ne atdarri nekad durwis „masam grehklam,“ nemannoht leels grehks eewelkahs lihds eefschā.

Muhsu waklas-deenas irr wella darba-deenas.

Kas pasauli grihb norahst, tam waijag buht tahdam, kas no pasauļes naw norahjams.

J. S—g.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmassas-gubernements augstas waldischānas pusses: Dbercherl G. Blaeße, Jensor. Selgawā, tai 29. Juhlī. 1885
No 136.

Uwischu

peeliffums.

Missiones

siunas.

Nr. 16.



1858.

Kà Ewangeliuma drandse fahfusi Schidus pee kristigas tizzibas peewest.

(Skattees Nr. 15).

Tas wihrs gan isleekahs mahjitajs effoht, bet fawadi isflattahs: galwà winsch nefs melli samtu mizziti, bet winnam garra bahrsda un lahjas fawadi isleektas. Winsch to wihru til labbi eeskattijees, ka pamohdees winna gihmi buhtu warrejis ismahleht. Par to fapni winsch jo bailigs un behdigs paleek nekà eepreekschu bijis. Kad faule jaw labbà gabbalà, winsch eet fainneeka kambari. Schis nu gan nomanna, zaur ko tas jaunais zilweks tà nospeests, un winnam fakka, ja kahda waijadsiba tam effoht, lai tillai drohfschi eijoht pee Schulza mahjitaja; tas jaw dascham labbam effoht palihdsejis, warbuht arri winnam palihdsefchoht. Neko darriht, ja-eet pee ta mahjitaja. Namma-meita winnu eelaisch eekschà un ko nu reds? Preeksch winna stahw pateesi tas pats wihrs, ko fapni bij redsejis, ar samtu mizziti, ar garra bahrsdu un fawadahm lahjahm. Bahrbihjees un pats nesinnadams ko darra, winsch fahl gauschi raudaht. Mahjitajs ne sinn, ko winnam fazzijt, un winnu wedd fawà kambari, lai weenam pascham bes bailehm fawu firdi isgahsch. Tad nu Burgmans isstahsta wissu, kas notizzis, ka winsch sleppeni no faweem wezakeem isbehdsis, ko fapni redsejis un t. j. pr. Nu Schulzis gan manna, ka ta Kunga rohka tè redsama un ka tas Kungs pats scho jaunelli winnam peeweddis. Winsch to peenemm fawà nammà, tam dohd naudas, drehbes, pahrtikshanu. Nu Burgmans raksta faweem wezakeem, tee peedohd un fuhtha naud. Pats nu nemmahs tikluschi

mahjitees, par 4 gaddeem irr gattaws un paleek par Schidumissionari Kallenberga beedribà. Schis Burgmans nu irr dauds staigajis par Wahjsemmi, Italiu un Galanti. Londones pilfatà pufsgaddu strahdaja un kahdu fwehtibu Deews winna darbam peelikke, par to weenu sihmi tillai stahstischu. Seemas-fwehtkòs, kad Wahju mahjitajs Londonè bij flims, Burgmans winna weeta spreddiki teiz par teem wahrdeem: Zums schodeen tas Pestitajs dsimmiis. Kamehr winsch schohs wahrduis tulkò, tad reds kahdu Schidumissionari eenahtam kas tà ka flehpdamees ais durwim stahw. Tuhdat Burgmans balji pazehlis winnam peefauz: Un arri tewim, tu Ahbraàma dehls, kas tu taggad wehl tahlu stahwi, schodeen tewim tas Pestitajs irr dsimmiis! — Gandrihs 2 gaddus pehz tam, kad Burgmans jaw par mahjitaju bij Effenes pilfatà, pee winna kahds fwehchineeks atnahk. Tas irr Schidumissionari kahds no Amsterdammes, jaunus zilweks un glihti apgehrbts. Tas pats nu ar pakustinatu firdi winnam stahsta, ka tehws ne zil ilgi effoht mirris. Kad winsch fawu gallu klastu redsejis, tad winsch dehlu pee fawas gultas effoht peefauzis un stahstijis, ka aispehrn Seemas-fwehtkòs Londonè buhdams effoht klausijis jaunu Wahju mahjitaju, kas winnam peefauzis: un arri tewim, tu Ahbraàma dehls, schodeen tas Pestitajs irr dsimmiis. Schee wahrdi tà pee winna firds effoht feh-rufshees, ka no teem mahjijees, ka Jesus no Nazaretes pateesi effoht tas Messias. Tizzoht eeksch scho Jesu winsch effoht firds-meeru atraddis, un nu mirstoht winsch zerrejoht schelastibu un pestikshanu no scha Jesus Kristus. Wehl winsch man luhdsis, tà tas jaunellis wehl stahstija, lai arri es nahlu fawus

zefkus lohziht preeksch ta pascha Pestitaja; pehz tam winsch mirre. Par scheem manna tehwa wahrdeem es eekrittu leela nemeera. Ta pahris neddelu pagahje, tad weenreis nakti gukkoht dsirdeju kahdu balsi fakkam: Eij pee Burgmanna mahzitaju Effenes pilfatà, tas tewim rahdihs to zellu us pestifchanu. Un par sihmi, ka tas teeschant tà irr, nemmees scho: tu pee winnu atraddisi weenu jaunu Schihdu, tewim nepassihstamu, kas no tahdahm paschahm behdahm dsihts arri nogahjis. — Un redsi — kamehr winsch to stahsta, tad sinna nahf, ka wehl zits swefschineeks effoht atnahjis. Burgmans to leel eewest zittà tahdà istabà. Gegahjis tè reds zittu kahdu Schihdu, kas taifni atnahf no Amburgas, un ko tas grihb? Schis tohs paschus wahrduhs bij dsirdejis fapni, tà tas ohtes Amsterdammè, un nu bij atnahjis dsirdeht, kas winnam effoht jadarra. Abbi jauneki peenemm kristigu mahzibu un tohp kristiti.

Bihd 1792 gaddam Kallenberga beedriba pastahweja. Kad ap to laiku Napoleons I, Sprantschu Keisers, wissu Giropu ar fawu karra-spehku jukku jukkam faplohsija, tad arri Kallenberga beedriba fawu gallu dabbuja, ne zil ilgi pehz fawa trescha preekschneeka Beiera mirschanas. Diwidemits no tahs bij isfuhititi pee Schihdeem. Par 60 gaddeem ta pestifchana eeksch Kristus Schihdeem tappe fluddinata. Gan schi beedriba irr nihkusi, bet lai ne nihst stary Ewangeliuma, tizzigeem ta luhgschana: Al, laut Israëla pestifchana no Zianas nahktu un ka Deews fawu lauschu zectumu nowehrstu! Israëls stary kristiteem laudim dsihwo, tas proht muhsu wallodu un ideenas to faldu Ewangeliumu warr dsirdeht. Bet winsch Deewam shehl wehl ne grihb dsirdeht. Warr fozziht, ka Israëls taggad fehshy ap to kashu meelastu fawa Pestitaja, bet winni to meelastu ne grihb un wehl taggad falka tà wezzos laikos winnu tehwu tehwi tukfnesi: (3 Mohs, gr. 21, 5) muhsu dwehfese irr apnikkusi tahs blehnu maifes. Al, mehs preeksch Schihdu atgreeschanas ne warram wairak nelo darriht, tà ween Deewu luhgt. Nu tad lai wissi to darram, tad Deews jaw pats pateesi rahdihs, kas wehl wairak buhs jadarra ihstena laikà. Al Kungs, tu to paganu gaischums un Israëla gohds, pildin pee-

pildi, kas stahw rakstihst (Zahn. Ewan. 8, 2). Un rihta agrumà winsch (Jesus) atkal nahze Deewa nammà un wissi laudis nahze pee wiinna un winsch apsehdahs un mahzija tohs. Amen. Gr.

No grahmatas, fo missionars Ahus no Awrikas rakstijis draugam, kas Widsemnè dsihwo.

Mihstais brahlis!

Ruggis eet us Giropu, un ar scho es tewim to grahmata fuhthu. Tu sinni, ka jaw dauds gaddus firds manni skubbinajusi to preezas wahrdu fluddinaht tautai, fo Dwambu fauz. 2 reises es jaw biju wissu fataisijis pee Dwambu-tautas dohtees, bet ne isdewahs. Isgahjuscha gaddà ta missionaru beedribas waldifchana mannim pawehleja eet us Dwambu-semmi, un ja es ne waru tur apmestees, tomehr pahrluhkoht, kahdas semmes, kahdi laudis tur dsihwo, un woi missiones stationi warr eetaisihht. Meija mehnesi es ar fawu ammata beedri Naktu un zitteem beedreem us zellu dewohs. No seewas un behrna schkirdamees manna firds bija lohti noskummusi. Mannim bija tà, tà kahds mannim buhtu teizis, ka leelas behdas un breefmas peedfshwofchu. Un tà notikke ka biju paredsejis. Mehsh bijam nodohmajuschy us seemekeem dohtees un tad greestees us wakkareem un tad us Dwambu-semmi eet. Mehsh gahjam dauds neddelas zaur tukfcheem, fauseem semmes gabbaleem. Tee laudis, fo usgahjam, gan mas bija redsejuschi tahdus zilwekus, kahdi mehsh effam, un behgdami no mums behdse. Nettu kahdu mehsh til taht warrejam peelabbinahht, ka ne behdse. Dauds lauww tannis weetas usgahjam. Nakti leels lauwa fagrahbe weenu no muhsu beedreem un to aisneffe prohjam; mehsh gan deewamees pakkat, bet ne atraddam zittu ne fo, ka weenu zilweka kahju. Tee mescha wihri, fo atraddam, mums teize, ka pa to zellu, fo bijam usnehmuschi, ne warroht tahtaku eet, jo uhdens ne effoht nekur atrohnams, mums wajagohht greestees us wakkareem. Us wakkara pussi eedami mehsh tikkam pee leela esara. Ne zil tahtu no ta esara dsihwoja ta Dwandrugà-Dwambu-tauta, tihri skaidri pagani. Pahrscheem walda 2 Rehnini, brakti, Naugors un Tzipanga. Tee laudis, kas muhs

lihds fchäi weetai bija pawaddijufchi ar luhgſchanahm muhs luhdſe, lai netizgam ſcheem laudim; jo tee gan israhdahs labbi, bet dohma us launu. Us zekka mehſ jaw bijam fatikkufchi ar wihru no Galantes, ar wahrdu Grihnu, kas leelus ſwehrus ſchahwe, elewantus. Schis ar ſaweem laudim muhs pawaddija. Scho wihru Deews mums par palihdsibu un glahbſchanu bija ſublijis. Deena un nakti leels pulks Dwambu muhs apſtabje. Launu wehl nekahdu mums ne darrija. Tikkai winnu ſewu un meitu leela beſkauniba mums bija par apgrehziibu. Mehſ luhdsam no ta Rehnina, ka winſch mums kautu tahtaki eet, bet Rehninſch muhs luhgſchanas ne peenehme. Deewa wahrdu fluddinaht mums ne maſ ne isdewahs; mehſ arri atſinnam, ka miſſiones ſtazioni ſchinni weeta uſtaifcht irr welti. Tee laudis wehl naw ſawaldami, ſtahw appaſch Portugiſchu waldischanas un ſchee, nekad ne laus mums Deewa wahrdu fluddinaht. Mums atkal bija jadohdahs us mahjahm. 30ta Juli mehſ atkal dewamees us zekku. Tuhdat tee Dwambeefchi mums dſinnahs pakkat blauidami un brehſdami. No wiſſahm mallu mallahm tee ar eerohſſcheem rohka ſalaffijahs un mehſ ſklaidri redſejam, ka tee bija gattawi muhs apkaut. Deews mannu ſirdi tik tahtu eedrohſchinaja, ka es weens pats dewohs pee ſcheem laudim atpakkat un praſſija ko tee no mums gribboht un kahdu launumu mehſ darrijufchi. Ta Rehnina Naugora dehls mannim atbildeja, ka winnu blauiſchana un ſtreefchana ne effoht nekas, ka winni mums nekahdu launu ne darriſchoht, jo mehſ winneem nekahdu launumu ne effam darrijufchi. Kad es nu biju ar winneem ta isrunnajees, es atkal gahju atpakkat pee ſaweem beedreem, bet ſchee mannim ſauze, lai tik ſteidsotees, jo ta Rehnina dehls manni gribboht no pakkalas ar ſawu ſchekhi nodurt. Tas Galenderis, kas pee mums bija peefſtabjees, jahdams pee mannim peefſtrehje, manni luhgdams, lai ne palekoht neweenu azzumirkli pee Dwambeefcheem, jo tee dohma us launu. Sawos wehrſchu ratt's kahpdams eekſcha, es dſirdeju ka weens no muhsu beedrem ſahze brehft un waideht. Ta Rehnina dehls bija winnam ſchekhi eeduhris muggura, bet tas wihrs nahwes breefmas ſchahwe ar ſawu plinti un noſchahwe 2

Dwandrueeſchus, paſcha Rehnina dehlu. Winnu laudis pahrbihjuſchees nu wehl apdohmaja ko darriht. Mehſ ſawu wihru cenehmam rattos, kur tas tuhdat nomirre. Ne zil ilgi tee pagani ſahze ſchaut ar bultehm, un ne warredami no winneem glahbtees mehſ ſchahwam us winneem ar plintehm. Deewa ſchehliga rohka muhs no winnu nahwigahm bultehm ſchehligi ſargaja. Lihds puſſdeena mums bija ar ſcheem laudim jakaujahs; tad ſchee redſedami, ka mums ne neeka ne ſpehja padarriht, un ka paſcheem dauds laufchu apſchauti, tee atkahpjahs. Es biju dſirdejis, ka pa zittu zekku warroht ahtraki no ſchihſ ſemmes tikt ahra. Scho jaunu zekku mehſ usnehmam un tikkam pee maſas uppites, kur ſawu mirronu paglabajam un pahrdohmajam tahs breefmas, no kurrahm Deewa ſchehliga rohka muhs bija isglahbuſi. Muhsu auſis wehl ſkannaja to paganu breefmiga blauiſchana. Muhsu preekſcha bija leels tuſſneſis, zekka waddonu ne bija, un neweenu azzumirkli mehſ ne bijam drohſchi, ka Dwandrueeſchi mums atkal ne uſkriht. Bet Deews mums ne kahwe pohſta eet; winſch, kas muhs bija no paganu rohlahm isglahbis, iswedde muhs zaur tuſſneſi zaur. Nogurrufchi un isſlahpuſchi, jo uhdens ne bija nekur atrohnam, mehſ pehz 6 deenahm usgahjam 3 atkas, kur warrejam ſawas iskaltuſchas mehles apſlappinaht. Tas ohtrais no teem oiwi Rehnineem mums ſubtiſja pakkat wehſtneefchus mums dahwanas neft un muhs luhgt, lai peedohdam ka brahliſ tif ſlikti prett mums darrijis; winſch arri luhdſe, lai nahkam atpakkat; bet mehſ ne gribbejam ar tahdeem laudim eelaitees, kas us launu ween dohma. Mehſ gahjam ſawu zekku un pahrnahjam mahjas pehz 2 neddekahm behdigi un noſkummufchi, ka mehſ neneeka ne bijam preekſch Deewa walſtibu isdarrijufchi. Tee blehdigi pagani irr Deewa rihtſti zeetufchi. Tuhdat pehz tam, kad muhs gribbejuſchi nokaut, winnu maftigais Rehninſch nomirre. Diwi no winna ſewahm un 10 leelmannus winnam uppureja; ta tee eeradduſchi darriht. Ja tikkai warretu, es wehl ohtru reiſi pee teem etu lai tee atſibft, ka ne effam gribbejuſchi winnu pohſtu un paſuſchanu, bet lai tee atgreeſchahs un dſihwo.

Nà tew fcheet par fw. kristibu?

Atminnefeet, mihlee lassitaji, no missiones sin-
nahm, ka jums stahstija par Kapperu tantu deenas-
widdus Awrikà, ka arri pee scheem paganeem Ewan-
geliuma gaischums fahl aust. Tur pee ta obsta, ko
fauz Nataka, Kalenderi stary zittahm missiones
weetahm arri preeksch diwi gaddeem eetaisijufchi
weetu ar wahrdu Glukanjeke, fur esilklufchi
biskapn, kas pats par scho weetu luhko. Schis
nu pat raksta par kahdu pagana jaunekli Ujoju, kas
tur pirmais fw. kristibu dabbuja. Winsch raksta ta:

Winsch irr weens no teem diwi jaunekteem, kurrus
tuhlin pehz muhsu atnahkschanas par mahjas pui-
scheem peenehnam (1855 g.). No ta laika winni
pee mums paliklufchi, pa staryam tillai mehsh tohs
atlaidufchi pee winnu wezakeem un draugeem zee-
motees. Gefahkumà winni bij tumfchi pagani,
pehz fawa tehwa eeradduma dshwodanti; bet ar
laiku lassifchanu un rakstifchanu eemahzijufchees tee
dabbuja deesgan labbi ar kristigu tizzibu eepashtees.
Winni gohdam turrejahs, bij ustizzigi un labbi
strahneeki, pee Deewa wahrda lassifchanas un
luhgfschanas allaschin usmannigi. Bribsham ar
winneem jaw biju runnajiis par fw. kristibu, un
wisshpehdigi kahda fwehtdeenas waklara, diwi ned-
delas preeksch leeldeenahm, ihpafchi ar Ujaju mums
tahda runna bij.

Es fajzija: „Nu, es labpraht gribbetu sinnaht,
kà tew taggad fcheet par fw. kristibu.“

Winsch atbildeja: Manna firds stipri pehz tahs
ilgojahs, bet —

Es gan labbi sinnaht, kahdas winnam bij doh-
mas, jo winnam tehws un mahte wehl bij dshwi,
un tohs winsch no firds mihleja. Nu tee pagani
muhsu mallà wisshnotak tà dohma, ka teem, kas fw.
kristibu peeneem, wajaga atstahst fawu dshimteni
un fawus raddus un pee teem missionareem apme-
stees dshwoht. To sinnadams es fajziju: „Es
zerreju, ka Deews pats tewim tahdu prahtu firdi
eelizzis, ka tu pehz fw. kristibas ilgojees, un ka tas
pats tewim arri par to pamahjis. Tu tak sinni,
ka jau daudskahrt tewim fajzijiis, ka tas Rungsh no

mums ne gribb, ka kristiti atstahjam dshimteni un
wezakus. Mums neween irr brihw tohs paschus
arri pehz fawas kristifchanas mihleht, bet mums
buhsh tohs mihleht pehz Deewa baufleem. Tillai
tas mums kristiteem peenahkshs, ka atstahjam wissu
launumu un grehka eeraschas, kas wehl Deewam-
schehl pee muhsu raddeem atrohnahs; kas tas irr,
to tu labbi sinni, jo wehl schodeen tewim to isstah-
stijiis.

Ujaj. Teescham, manna firds ilgojahs pehz
fw. kristibas. Bet nu man schaujahs prahtà tah-
das dohmas: ko mans tehws teiks kad dshirdehs, ka
es esmu kristihts. Winsch fajzihsh: „Kàlabbad tu
to effi darrijiis?“

Es. Warrbuht. Bet tu sinni, ka mums irr
weens tehws, kas augstaks irr pahh wisseem laizi-
geem tehweem. Un schis nu gribb, lai mehsh win-
nu mihlejam. Zittahrt winsch gan mums pawehl,
lai mehsh arri fawu tehwu un mahti zeena gohdà
turràm. Bet kad muhsu laizigs tehws zittadi gribb
nekà tas debbes-tehws, tad mums buhs darriht kà
schis gribb, ne kà winsch gribb; mums schim buhs
ustizzieht, ka tas gallà wissas leetas par labbu
greesihsh. Woi tu to saprohti?

Ujaj. Saprohtu.

Es. Warrbuht taws tehws arri tif smaggi
nedushmosees par tewi. Warrbush Deews arri
winna firdi gribb lohziht. Bet ja Deews buhtu
nodohmajis tewi pahrbaudiht un taws tehws meerà
ne paleek; nu tad tu sinni, kà stahw rakstihsh un
kà nule pats lassijiis: „Ja kas tehwu un mahti
wairak mihle nekà Kristu, tas ne warr buht winna
mahzellis.“

Uj. To es gan sinnu.

Es. Warrbuht ka tu tahdà wihsh tikfi pahrbau-
dihts. Bet to tizzi drohfschi, ka jebkahdà wihsh tu
dabbusi zeestees, kad tu buhsh kristihts. Mehsh wis-
notak ne warram wis buht Kristus karrotaji un kal-
pi bes jihnischanas. Mums ta jihnischana ar trim
leeleem eenaidneefeeem, ko Deewa wahrdi fauz par
pafauli, meefu un wella. Par scheem es te-
wim wehl ko gribbu mahziht. Gr.

(Turplikam wairak).

Bribw drikkelt.